

mentum supra memoratum cum ædificiis instaurari & resurgere incipiunt. In Gallorum historiis, *Isle des chevaux*, Equorum Insula vocatur; quod equi hic felicissime pinguescant.

I N S V L A B A S.

Suum.

Insula de Bas, octo miliaribus à Maja versus austrum distans, videtur potius pars esse Fifæ quam Lothianæ, quia certum est, vetus fuisse patrimonium Macduffii Comitis Fifæ, post cuius foris facturam patrimonium ejus integrum divisorunt inter se, Rex & Episcopus S. Andreæ, adeo ut superioritas istius insulæ etiam nunc divisa sit, dimidia pars insulæ à Rege, pars altera ab Episcopo tenebatur: expulsis Episcopis ad Regem iam rediit tota. Lauderus de Bas, qui quamvis multa latifundia alia haberet, tam in Lothiana quam Fifa, titulum tamen istius rupis assumit, Dominusque de Bas per multa secula indigetus, ut probetur ad Fifam pertinere. Idem de Bas, non ita pridem Domino Alexandro Gipsonio vendidit Baroniam Scaniæ & Levin in Fifa.

Insula ipsa undique est prærupta, & ab omni parte inaccessibilis, nisi à parte Africo opposita, ubi tamen difficulter unus solus, adjutus rudente, potest scandere, ut domum adeat. domus situ satis firma, & tormentis quibusdam ferreis nihilominus munita, quam cum semel præterieris semper magis ac magis ad summitem usque in conum coarctatur.

In ipsa summitate facellum est exiguum & fons limpidissimus, vix nutrit 20 oves. Hymis tempore carbones non habent, sed sæpius ex avium nidis focos efficiunt. Præter aves, quas Majam edere diximus, unam habet penitus admirandam, vulgo Anser Bassanus dicitur, aliquanto minor vulgaribus anseribus, pinguior multo; vivit enim ex halecibus, saporemque illorum, dum comeditur, retinet. Pinguedine omnes aves, cujuscumque generis, facile superat. Mense Aprili vel Majo hi anseres ad insulam istam appellant, & tunc omnia quieta sint oportet, sed cum nidos ædificare incepunt, nullum fragorem metuunt, earum plumæ ad implendos lectos idoneæ, vicinis satis care venduntur Edinburgenses 25 sc. solvunt pro uno ansere, unicum singulæ habent ovum, idque semel saltem in anno, illudque tanta arte collocant, ut si quis ex rudente pendens, illud semel à rupe abstulerit, rursum in eum locum collocare non poterit. Non incubant ovo ut aliæ aves, sed plantam pedis super imponunt, & sic pullum fovent & educunt: coloris subcinericei sunt juniores, adulti albi, oblongum habent collum more gruis, rostrum acutissimum majoris digiti longitudine, & flavo colore.

Os, quod vulgo *de Bril* appellamus, in aliis avibus separari ab osse pectoris potest, in hoc vero minime, ita ut nulla vi avelli queat, ideo illi annexum, ne in pontum desiliens, dum haleces sectatur, nimia sua violentia collum rumpat. Si in quovis loco extra conspectum maris collocetur, ut mare videre non possit, corpus suum è terra levare, vel volare non potest. Mense Augusti auferuntur pulli & vicinis magno pretio venduntur, reliqui avolant in annum sequentem. Multi tamen ex iis hoc modo interimuntur; Afferem nautæ glabrum lavigant & dealbant, eique haleces annectunt, quem afferem loco puppis cymbæ alligant, & quem Anseres videntes & arripe re rostro conati, rostrum tam firmiter afferi impingunt, ut illud evellere nequeant, sed capiantur, aut potius se ipsos capiant.

M A Y A I N S V L A.

MAya Insula hereditas fuit olim Balfourorum de Monquany, postea Alani Lamundi, qui eam patruo Domini de Barns ejus pupilli nomine vendidit, & sic pertinet ad Dominum de Barns. Dicata olim fuit S. Adriano, ibique fuit facellum & monachorum conventus, ubi steriles feminæ annuatim D. Adriano salutantes, inde redeentes pueræ devenerunt, an sanctitas loci illud caufaverit, judicent sapientes.

Invenitur in registro Regio Iacobi IV, Scotorum Regis, charta quarundam terrarum concessa Andreæ Wood de Largow, ob hoc servitium, ut paratus esset Rege vocante (fuit enim Nauclerus peritissimus) eum ejusque conjugem ad visendum S. Adrianum comitari. Continet milliare à borea ad Austrum, & quartam partem minus in latitudine, distat à continente Fifæ per vii milliaria. Fontem habet scaturientem & lacum exiguum, nullæ illic crescunt segetes, pascuntur tamen ibi aestate 100 oves & 20 boves circiter. Pars occidentalis inaccessibilis ob rupes præruptas, orientalis plana. Loca ubi cymbæ appellere possunt quatuor sunt, videlicet Tarpithol, Altarstius, Pelgrimshavin, & Kikhavin.

Dominus domo utitur satis commoda sibi & suæ familiæ, in ea enim locus cerevisiarum coctioni aptus, culinae &c. circa hanc phocæ multæ, præsertim à parte orientali, ubi sæpius bombardis interficiuntur. Piscatio circa hanc insulam frequentissima, piscantur enim ab omnili labore Fifano per totum annum, & singulis diebus. Optima navium statio est prope Orientale latus flante violenter Zephyro. Aves frequentiores ibi degentes sunt Skarts, Dunters, Guls, Skouts, Kittiwax, posterior magnitudine columbae à voce, quam edit, sic appellatur, & est optimi & melioris saporis quam per-